7/4589, 192 -4-

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI :B.02.0.006/01-2190 12 /10 /2001

KONU : 7/4589-11183 esas sayılı
Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :25.09.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11575 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Azmi ATEŞ'in tarafımdan cevaplandırılmasını istediği 7/4589-11183/26050 esas sayılı soru önergesine ilişkin cevap ektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr.Yılmaz KARAKOYUNLU
Devlet Bakanı

EKLER:
EK- 1 (7 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/4589 193-5-

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00 6604
KONU : Soru Önergesi

09 Ekim 2001

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sn. Dr. Yılmaz KARAKOYUNLU)

İLGİ: 26.09.2001 tarih ve 2081 sayılı talimatınız

İstanbul Milletvekili Sayın Dr. Azmi ATEŞ tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na tevcih edilen, 7/4589 -11183 esas sayılı soru önergesinde yer alan sorular ve cevapları aşağıda sunulmuştur :

SORU 1- Bugün çürümeye terk edilen Ortadoğu ve Balkanların ilk ve tek çinko ve kurşun üretme tesisi olan ÇİNKUR, hangi tarihte ve hangi amaçla yatırım programına alındı?

CEVAP – ÇİNKUR Çinko Kurşun Metal Sanayii A.Ş., Kayseri-Zamantı Bölgesi'ndeki karbonatlıoksitli çinko ve kurşun yataklarından elde edilecek cevheri, Kayseri'ye 22 Km. Mesafede, Boğazköprü Mevkii'nde kurulu tesislerde izabe ederek çinko ve alaşımları ile kurşun üretmek amacıyla, %35'i ETİBANK'a ait olmak üzere halka açık bir anonim şirket olarak 08.05.1968 tarihinde kurulmuştur.

ETİBANK'ın şirkette sahip olduğu pay 1979 yılında %50'nin üzerine çıkmış ve ÇİNKUR 01.01.1983 tarihi itibariyle, 468 sayılı Kanun hükümlerine tabi bir kamu iktisadi teşebbüsü olmuştur.

Daha sonra 11.04.1983 tarih ve 60 sayılı KHK çerçevesinde ETİBANK'ın bağlı ortaklığı haline getirilen ÇİNKUR, 13.05.1992 tarihinde Sermaye Piyasası Kanunu'nda yapılan değişiklikle, halka açık KİT'ler kapsamına alınmıştır.

Yatırımın fizibilite etüdü 1970 yılında yapılmıştır.

SORU 2- Bu yatırım hangi tarihte başlayıp hangi tarihte tamamlandı, tesisler hangi tarihte, hangi kapasiteyle faaliyete geçti?

CEVAP – ÇİNKUR tesislerinde sınai yapılarla, makina ve techizatın sipariş ve imaline 1972 yılında başlanmış ve 12/06/1976 tarihinde de deneme üretimine geçilmiştir.

Tesisler 40.000 ton/yıl çinko, 125 ton/yıl kadmiyum, 6.000 ton/yıl kurşun ve 4.5 ton/yıl gümüş üretim kapasitesi ile kurulmuştur.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00
KONU : Soru Önergesi

SORU 3- Arazi ve makine ekipman bedeli dahil, bu tesislerin ülkemize maliyeti kaç dolardır?

CEVAP – Yapımına 1972 yılında başlanan ÇİNKUR tesislerinin toplam maliyeti konusunda Özelleştirme İdaresi Başkanlığı kayıtlarında herhangi bir veri bulunmamaktadır.

SORU 4- Bu tesislerin ortalama kapasitesi günlük ve yıllık ne kadardır?

CEVAP – Çinkur tesislerinin kurulduğu tarihte, yılda ortalama 210.000 ton kuru cevher işlenerek, 40.000 ton çinko, 125 ton kadmiyum, 6.000 ton kurşun ve 4.5 ton gümüş üretimi yapılması öngörülmüştür.

SORU 5- Bu tesis faaliyete geçtiği günden bu yana, yıllar itibariyle ortalama hangi kapasiteyle çalıştı?

CEVAP – ÇİNKUR tesislerinde yapılan üretime ilişkin olarak Özelleştirme İdaresi Başkanlığı kayıtlarında bulunan verilerden, sözkonusu tesislerdeki yıllık ortalama kapasite kullanım oranının,

1989 yılında çinko üretiminde %65, kadmiyum üretiminde %44,
1990 yılında çinko üretiminde %55, kadmiyum üretiminde %37,
1991 yılında çinko için %43, kadmiyum için %18,
1992 yılında çinko üretiminde %52, kadmiyum üretiminde %18,
1993 yılında çinko üretiminde %51, kadmiyum üretiminde %25,
1994 yılında çinko üretiminde %52, kadmiyum üretiminde %29,
1995 yılında çinko üretiminde %51, kadmiyum üretiminde %27,
1996 yılında çinko üretiminde %52, kadmiyum üretiminde %42,
1997 yılında çinko üretiminde %94, kadmiyum üretiminde %69,
1998 yılında çinko üretiminde %89, kadmiyum üretiminde %55,
1999 yılında da (Ocak-Kasım 1999) çinko üretiminde %78, kadmiyum üretiminde %48 düzeyinde gerçekleştiği tespit edilmiştir.

SORU 6- Tesisler faaliyete geçtiğinde, çalışan idari personel dahil, memur ve işçi sayısı kaç kişiydi?

CEVAP – ÇİNKUR tesislerinin faaliyete geçtiği 1976 yılındaki personel sayısı konusunda Özelleştirme İdaresi Başkanlığı kayıtlarında herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

SORU 7- Bu tesiste elde edilen mahsulün yıllık cirosu, faaliyete geçtiği günden bugüne yıllar itibarıyla kaç dolardır?

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00
KONU : Soru Önergesi

CEVAP – ÇİNKUR Çinko Kurşun Metal Sanayii A.Ş.'nin gelir tablolarına ilişkin olarak Özelleştirme İdaresi Başkanlığı kayıtlarında bulunan verilerden,

1989 yılında 59,4 milyon ABD Doları (126 milyar TL),
1990 yılında 48,3 milyon ABD Doları (126 milyar TL),
1991 yılında 30,5 milyon ABD Doları (127 milyar TL),
1992 yılında 36,6 milyon ABD Doları (251 milyar TL),
1993 yılında 29,6 milyon ABD Doları (325 milyar TL),
1994 yılında 26,9 milyon ABD Doları (800 milyar TL),
1995 yılında 24,1 milyon ABD Doları (1.100 milyar TL),
1996 yılında 28,3 milyon ABD Doları (2.298 milyar TL),
1997 yılında 56,5 milyon ABD Doları (8.552 milyar TL),
1998 yılında da 43,5 milyon ABD Doları (11.324 milyar TL),

gayrisafi satış hasılatı elde edildiği belirlenmiştir. Türk Lirası cinsinden hasılat rakamları, Merkez Bankası'nca tespit edilen yıllık ortalama döviz alış kurları üzerinden ABD Dolarına çevrilmiştir.

SORU 8- ÇİNKUR hangi yılda, hangi Başbakan döneminde, hangi amaçla kaç dolara özelleştirildi?

CEVAP – ÇİNKUR Çinko Kurşun Metal Sanayii A.Ş.'de bulunan %98,8 oranındaki kamu payı, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 28.03.1996 tarih ve 96/13 sayılı kararına istinaden 22/05/1996 tarihinde imzalanan hisse satış sözleşmesi çerçevesinde özelleştirilmiştir. Bu tarihte sayın A.Mesut YILMAZ Başbakandı.

ÇİNKUR 4046 sayılı Kanun'da belirtilen, ekonomide verimlilik artışı ve kamu giderlerinde azalma sağlanmasına yönelik genel özelleştirme amaçları doğrultusunda, 14.000.000 ABD Doları toplam bedelle özelleştirilmiştir.

SORU 9- Yapılan bu özelleştirmeyle bu tesisi kim veya kimler kaç dolara satın aldı?

CEVAP – ÇİNKUR Çinko Kurşun Metal Sanayii A.Ş.'de bulunan kamu payı, 14.000.000 ABD Doları toplam bedelle K.M.M. Kayseri Maden Metal Ticaret A. Ş.'ye satılmıştır.

SORU 10- Bu kişi veya kişiler özelleştirme dolayısıyla tahakkuk eden borçlarını zamanında devlete ödediler mi?

T.C
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00
KONU : Soru Önergesi

CEVAP – ÇİNKUR Çinko Kurşun Metal Sanayii A.Ş.'de bulunan kamu payının satışına ilişkin Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararında,

Toplam 14.000.000 ABD Doları olarak belirlenen satış bedelinin 7.000.000 ABD Dolarlık kısmının sözleşme imza tarihinde peşin ödenmesi, bakiye 7.000.000 ABD Dolarının ise, LIBOR+2,5 oranındaki faiz ilavesiyle sözleşme tarihini izleyen 6. ve 12. ayın sonunda, iki eşit taksitte tahsil edilmesi,

Ayrıca şirkete özelleştirme öncesinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından borç olarak aktarılan tutarın, sözleşme tarihine kadar tahakkuk edecek faizi ile birlikte alıcı tarafından ödenmesi

hükme bağlanmıştır.

Alıcı firma, satış bedeli peşinatı ile vadeye bağlanan tutarları vade tarihlerinden önce ödemiştir. ÇİNKUR'un satış bedeline ilişkin olarak alıcı tarafından 14.000.000 ABD Doları anapara, 435.551 ABD Doları da faiz olmak üzere 14.435.550 ABD Doları tutarında ödeme yapılmıştır. Özelleştirme öncesinde ÇİNKUR'a verilen toplam 226.225.113.702 TL tutarındaki anapara+faiz borcu da alıcı tarafından sözleşme tarihi 22.05.1996'da İdare hesabına yatırılmıştır.

SORU 11- Ödemediler ise ne gibi kanuni işleme muhatap oldular?

CEVAP - ÇİNKUR'da bulunan kamu hisselerinin satışına ilişkin Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı ile satış sözleşmesinde hükme bağlanan tüm ödemeler yapılmış ve İdare'nin bakiye alacağı kalmamıştır.

SORU 12- Bu tesisi satın alan kişi veya kişilerin tesisi satın aldıkları tarihten beş yıl öncesinde yıllar itibariyle devlete ödedikleri vergi kaç dolardır?

CEVAP – Bu konuda Özelleştirme İdaresi Başkanlığı kayıtlarında herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

SORU 13- Bu tesis özelleştirildikten sonra ortalama yüzde kaç kapasiteyle çalıştı ve yıllar itibariyle kaç dolar ciro yaptı?

CEVAP – ÇİNKUR Çinko Kurşun Metal Sanayii A.Ş.'de bulunan kamu payının özelleştirildiği 1996 yılından, üretim faaliyetinin durdurulduğu Kasım 1999'a kadar geçen sürede,

1996 yılında çinko üretiminde %52, kadmiyum üretiminde %42,
1997 yılında çinko üretiminde %94, kadmiyum üretiminde % 69,

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00
KONU : Soru Önergesi

1998 yılında çinko üretiminde %89, kadmiyum üretiminde %55,
1999 yılında da (Ocak-Kasım 1999) çinko üretiminde %78, kadmiyum üretiminde %48 düzeyinde gerçekleşmiş,

Şirketin gayri safi satış hasılatı ise

1996 yılında 28,3 milyon ABD Doları (2.298 milyar TL),
1997 yılında 56,5 milyon ABD Doları (8.552 milyar TL),
1998 yılında da 43,5 milyon ABD Doları (11.324 milyar TL)

olmuştur.

SORU 14- Bu tesis özelleştirildikten sonra kim satın aldı?

CEVAP - ÇİNKUR Çinko Kurşun Metal Sanayii A.Ş.'de bulunan %98,8 oranındaki kamu payının K.M.M. Kayseri Maden Metal Ticaret A.Ş.'ye satışından sonra, şirkete ait tesislerin üçüncü şahıslara satıldığı konusunda Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na herhangi bir bilgi intikal etmemiştir.

SORU 15- Bu arada tesis el değiştirdi mi? Bugün sahipleri kimlerdir?

CEVAP – ÇİNKUR Çinko Kurşun Metal Sanayii A.Ş.'nin mevcut durumu konusunda Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na intikal eden bilgilerden,

Bazı banka ve üçüncü şahısların şirketten alacaklarının tahsili amacıyla başlattıkları yasal takipler sonucunda şirkete ait tesislerin icra yoluyla satışının sözkonusu olduğu, ancak satış işleminin gerçekleştirilemediği,

İncesu Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 06.02.2001 tarihli ilamı ile ÇİNKUR Çinko Kurşun Metal Sanayii A.Ş.'nin iflasına karar verdiği ve

Tasfiye işlemlerinin İncesu İcra İflas Müdürlüğü nezdindeki 2001/13 sayılı dosyada yürütülmekte olduğu,

belirlenmiştir.

SORU 16- Bugün bu tesisler yeniden kurulmak istenirse kaç yılda ve kaç dolara kurulabilir?

CEVAP – Bu konuda Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00
KONU : Soru Önergesi

SORU 17- Bugün bu tesislerde halen kaç kişi çalışmaktadır?

CEVAP – ÇİNKUR Çinko Kurşun Metal Sanayii A.Ş.'ye ait tesislerin üretim faaliyeti 26.11.1999 tarihinde durdurulmuş ve bu tarih itibariyle şirkette çalışan personelin iş akitleri askıya alınmıştır. Halen tesislerde çalışan personel bulunmamaktadır.

SORU 18- Bugün bu tesislerde çalışanlar kurumdan ne zamandan beri maaş alamamaktadır?

CEVAP – ÇİNKUR Çinko Kurşun Metal Sanayii A.Ş. yetkililerinden alınan bilgiden, üretim faaliyetinin durdurulduğu Kasım 1999'dan bu yana işçi maaşlarının ödenmediği tespit edilmiştir.

SORU 19 – Bu personelin bugün bu tesis sahiplerinden tahakkuk etmiş olan toplam alacakları kaç dolardır?

CEVAP – ÇİNKUR'da özelleştirme sonrasında çalışan personelin bağlı bulunduğu Türk Metal Sendikası tarafından Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na intikal ettirilen bilgilerden, bu personelin 2000 yılı sonu itibariyle tahakkuk etmiş toplam alacağının yaklaşık 5.5 milyon ABD Doları düzeyinde olduğu öğrenilmiştir.

SORU 20- Bu tesis bugün hangi tarihten itibaren ve hangi gerekçeyle çalışmamaktadır?

CEVAP – ÇİNKUR A.Ş.'ye ait tesislerin üretimi, şirketin içinde bulunduğu mali darboğaz nedeniyle 26.11.1999 tarihinde durdurulmuştur.

SORU 21- Bu tesiste çalışan personelin alacaklarını alabilmek ve mağduriyetlerini gidermek için kısa ve orta vadeli olarak aldığınız tedbirler nelerdir?

CEVAP – ÇİNKUR'da özelleştirme tarihi itibariyle 1475 sayılı Kanun'a tabi kapsam içi statüde çalışan personel şirket bünyesinde bırakılmıştır. Alıcı firma, satış sözleşmesi ile bu personelin yasalardan doğan tüm hak ve alacaklarını güvence altına alacağını taahhüt etmiştir.

Ancak, şirketin içinde bulunduğu mali darboğaz ve büyük borç yükü nedeniyle, gerek emekli olan, gerekse iş akitleri askıya alınan personelin alacaklarını yasal yollardan tahsil etmeleri imkanının kalmadığı ve bu durumun özelleştirme uygulamalarını olumsuz yönde etkileyeceği de dikkate alınarak, bahse konu personelin mağduriyetlerinin giderilebilmesi ve meydana gelebilecek sosyal huzursuzların önüne geçilebilmesi amacıyla, ÇİNKUR personelinin Kayseri ilindeki bazı

7/4589 -11-
199

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00
KONU : Soru Önergesi

kamu kurum ve kuruluşlarında açılacak kadrolarda öncelikle değerlendirilmelerinin uygun olacağı hususu Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın 03.03.2000 tarih, 1720 sayılı yazısı ile Devlet Personel Başkanlığı'na arz edilmiş ve daha sonra bu personelden bir bölümünün Devlet Personel Başkanlığı'nın uygun görüşü doğrultusunda Başbakanlık tarafından verilen açıktan atama izni ile Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu'nda işe başlatıldıkları öğrenilmiştir.

Öte yandan, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın 17.06.2000 tarih 24082 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve kamu kurum ve kuruluşlarının daimi işçi kadrolarına personel alınmasına ilişkin usul ve esasları belirleyen tebliği ile, daha önce bir kamu kurumunda daimi işçi statüsünde çalışmış olan personelin, Türkiye İş Kurumu'na başvuruda bulunarak, yazılı ve sözlü sınava tabi tutulmaksızın, mülakat yoluyla herhangi bir kamu kurum ve kuruluşunda daimi işçi kadrosuna yerleştirilebilmelerini sağlayan yeni bir imkan getirilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Haluk BÜYÜKBAŞ
Başkan V.